

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/57/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121208145
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8121208145.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Ingrid Kalinákovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti Z. M., nar. XX.XX.XXXX a C. M., nar. X.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny W., pochádzajúcich z matky C. M., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XX, W., zastúpenej Mgr. Petrom Troščákom, advokátom, so sídlom Hlavná 50, 08001 Prešov a otca C., nar. XX.X.XXXX, bytom B. X, W., adresa na doručovanie písomností Š. XX, W., právne zastúpeného JUDr. Vladimírom Mačíkom, advokátom so sídlom Slovenská 69, Prešov v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky voči rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 30P/213/2021 - 151 zo dňa 12.6.2023, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Otec maloletých detí podal na Okresný súd Prešov návrh, ktorým žiadal, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 30P/32/2020 zo dňa 26.2.2020 tak, ako je uvedené v návrhu.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol rozsudkom pod č. k. 30P/213/2021 - 151 zo dňa 21. júna 2023 tak, že:

„I. M e n í rozsudok Okresného súdu Prešov pod sp.zn. 30P/32/2020 zo dňa 26.02.2020 v časti úpravy styku tak, že otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s mal. deťmi Z. M., nar. XX.XX.XXXX a mal. C. M., nar. XX.XX.XXXX,

- každý týždeň v pondelok, stredy a vo štvrtok v čase od 16.00 hod. do 18.30 hod.,
- každý štvrtý týždeň nepretržite od piatka od 16.30 hod. do nedele do 16.30 hod. s tým, že otec si mal. deti vyzdvihne v pondelok, stredy a vo štvrtok počas bežného týždňa v mieste školského alebo predškolského zariadenia maloletých detí a po realizácii styku maloletého deti odovzdá matke v mieste jej bydliska a v každý štvrtý týždeň v piatok v mieste bydliska matky a po ukončení styku v nedeľu maloleté deti odovzdá v mieste bydliska matky,
- otec je oprávnený stretávať sa s mal. deťmi každý nepárny kalendárny rok vždy od 05.12. od 16.30 hod. do 07.12. do 16.30 hod., a od 16.12. od 16.30 hod. do 18.12 do 16.30 hod. s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne v mieste bydliska matky a po ukončení styku ich v mieste bydliska matke odovzdá,

- počas prázdnin a sviatkov je otec oprávnený stretávať sa mal. deťmi takto:

- počas vianočných sviatkov každý párny rok od 23.12. od 09.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 01.01. od 09.00 hod. do 06.01. do 18.00 hod. s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne v mieste bydliska matky a po ukončení styku ich matke odovzdá v mieste ich bydliska,
- počas veľkonočných sviatkov je otec oprávnený stretávať sa s mal. deťmi každý párny kalendárny rok od stredy od 18.00 hod. od stredy ktorá prechádza začiatku veľkonočných sviatkov do nasledujúceho utorka do 18.00 hod. s tým, že mal. deti si vyzdvihne a odovzdá v mieste bydliska matky,
- otec je oprávnený stretávať s mal. deťmi počas jarných prázdnin každý nepárny rok od soboty, ktorá predchádza začiatku jarných prázdnin od 09.00 hod. do nasledujúcej soboty do 18.00 hod. s tým, že maloleté deti si vyzdvihne a odovzdá v mieste bydliska matky,
- otec je oprávnený stretávať sa s mal. deťmi počas letných prázdnin každý rok prvý týždeň v mesiaci júl a tretí týždeň v mesiaci júl a prvý týždeň v mesiaci august a tretí týždeň v mesiaci august s tým, že otec si maloleté deti prevezme v mieste bydliska matky v pondelok daného týždňa od 09.00 hod. a matke ich odovzdá v mieste ich bydliska v nedeľu daného týždňa o 18.00 hod. Matka je povinná deti na styk s otcom riadne pripraviť.

II. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

III. Otec je p o v i n ť zaplatiť trovy konania, spočívajúce v doplatku v trovách znaleckého dokazovania vo výške 482,79 Eur v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.“

3. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom v odôvodnení výroku o zmene rozsudku Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 30P/32/2020 zo dňa 26.2.2020 rozhodol o úprave styku otca s maloletými deťmi na základe vykonaného dokazovania, výsluchom otca, matky, kolízneho opatrovníka, ako aj znalkyne V.. R. R., psychiatra V.. V. S. a znalkyne z odvetvia psychiatria V.. E., ako aj znaleckého posudku V.. R. R. a listinnými dôkazmi, ktoré popísal súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia.

Pri úprave styku maloletých detí s otcom súd prvej inštancie zohľadnil predovšetkým potrebu primárneho vzťahu otca s maloletými deťmi. Poukázal v odôvodnení svojho rozhodnutia v bode 18. na to, že upravil stretávanie otca s maloletými bez prítomnosti matky, pričom v konaní bolo preukázané, že maloleté deti chcú tráviť čas s otcom, ku ktorému majú dobrý vzťah a sú na otca zvedavé. Súd vzhľadom k trestnému činu, za ktorý bol otec odsúdený, venoval v rámci dokazovania pozornosť tomu, či sú maloleté deti zo strany otca v ohrození, kde zo strany znalkyne V.. F. E., ktorá vypracovala znalecký posudok v trestnom konaní, jednoznačne vyplynulo, že páchanie sexuálneho násillia voči vlastným biologickým deťom je zo strany otca vylúčené, pričom tento netrpí žiadnou sexuálnou úchylkou. Duševná choroba, ktorou otec maloletých trpí, neovplyvňuje jeho intelekt ani racionalitu a nedochádza k zmene jeho osobnosti. Z uvedených podľa súdu prvej inštancie bolo preukázané, že deti majú k otcovi pozitívny vzťah, on sa o deti zaujíma, chce plnohodnotne sa podieľať na ich výchove a nebolo preukázané, aby nejakým spôsobom svoje deti ohrozoval, preto upravil súd stretávanie s otcom a maloletými deťmi bez prítomnosti matky. Pri úprave frekvencie styku s maloletými súd vychádzal z návrhu otca tak, aby stretávanie otca s deťmi bolo častejšie, keďže ide o deti v mladšom školskom a škôlkarskom veku. Zároveň súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania v zmysle ustanovenia § 52 CMP a o trovách štátu.

III. Odvolanie matky maloletých detí, vyjadrenie účastníkov konania

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka prostredníctvom právneho zástupcu, a to voči rozsudku ako takému. Poukázala na to, že rozsudok súdu prvej inštancie je nedostatočne odôvodnený s prihliadnutím na právnu argumentáciu a nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, pričom ho považuje za neodôvodnený, nepreskúmateľný, zjavne svojvoľný a arbitrárny. Matka poukázala na doterajšiu rozhodovaciu prax a platnú právnu úpravu, ako aj na rozhodnutia Ústavného súdu a Najvyššieho súdu SR. Argumentovala v odvolaní hlavne tým, že v oblasti skutkovej nebolo dostatočne vyložené zdôvodnenie právnej argumentácie, pričom však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci a vyžaduje si špecifickú odpoveď práve na tento argument. V odvolaní poukázala na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v bode 18., pričom dôvodila tým, že súd prvej inštancie celé znenie zmeny prvotného rozhodnutia súdu pod sp. zn. 30P/32/2020 z 26.2.2020 argumentoval tým, že znalkyňa V.. E. na pojednávaní uviedla, že otec maloletých detí netrpí žiadnou sexuálnou úchylkou, patrí k sexuálnej väčšine, jeho sexuálne preferovaným objektom je dospelá žena a uviedla, že páchanie sexuálneho násillia voči vlastným biologickým deťom u muža, ktorý patrí k sexuálnej väčšine je vylúčené a sú tam vrodené evolučné dané

inštinkty, ktoré vylučujú takéto správanie. Z pohľadu psychiatricky táto choroba mu nebráni v starostlivosti o maloleté deti, pričom uviedla vo svojej výpovedi pred súdom aj to, že zjavne netrpí žiadnou sexuálnou úchylkou.

5. Vzhľadom na túto skutočnosť matka v odvolaní namieta uvedené zdôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie s poukazom práve na vyjadrenie znalkyne V. E. a v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 7CoP/108/2018 zo dňa 22.6.2018, v ktorom sa jedná o obdobnú vec ohľadom vyjadrenia psychológa a psychiatra k sexuálnej úchyľke. Matka sa vyjadrila, že je nepochybné, že k zisteným obmedzeniam rodičov vo vzťahu k starostlivosti o maloleté deti, je oprávnený sa výlučne vyjadrovať iba znalec zapísaný v odvetví psychológia detí, psychológia dospelých a poradenská psychológia, nie V. E., ktorá nemá oprávnenie ani odbornú spôsobilosť vyjadrovať sa k tomu, či určitá choroba bráni alebo nebráni spôsobilosti vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Zároveň poukázala na to, že v predmetnom konaní mal súd prvej inštancie vypracovaný znalecký posudok od znalkyne V. R., ktorá je ako znalkyňa zapísaná v odvetví psychológia detí, psychológia dospelých a poradenská psychológia, pričom v bode 6. odôvodnenia napadnutého rozsudku sú uvedené podstatné závery z uvedeného znaleckého posudku č. XX/XXXX, na ktoré aj v odvolaní poukázala. Z dôvodov, ktoré sú uvedené v znaleckom posudku a ktoré znalkyňa aj na súde komentovala, z týchto dôvodov sú predpoklady otca maloletých ako rodičovské predpoklady k samotnej realizácii ako rodiča znížené, a to podstatným spôsobom. Zároveň matka v odvolaní argumentuje, že na strane otca ako vyplýva zo znaleckého posudku, je to duševné ochorenie, na ktoré sa liečil 20 rokov. V prípade dekompenzácie psychického stavu spôsobuje to, ako to bolo konštatované aj v rámci psychiatrického vyšetrenia, že nie je schopný racionálne ovládať svoje konanie, čiže to znižuje jeho rodičovskú spôsobilosť. Matka v odvolaní argumentuje tým, že súd prvej inštancie absolútne prehliadol závery znaleckého posudku tejto znalkyne v spojení s jej výpoveďou, že rodičovská spôsobilosť otca je podstatne znížená so zreteľom na jeho duševné ochorenie. V odvolaní ďalej matka poukazuje na to, že ak by súd prvej inštancie zohľadnil aj kritériá posudzovania najlepšieho záujmu maloletých detí, tak by nepochybne zistil, že osoba duševne chorého otca, ktorý v roku 2019 sexuálne zneužil maloleté dieťa, ktoré je polorodým súrodencom maloletých detí M., bezprostredne ohrozuje úroveň starostlivosti o maloleté deti, bezpečie maloletých detí, ochranu dôstojnosti, okolností, ktoré súvisia s ich zdravotným stavom, ohrozenie vývinu maloletých detí a podmienky na zachovanie identity maloletých detí a na rozvoj schopností a vlôh maloletých detí. Zároveň matka poukazuje na to, že súd prvej inštancie vykonal hodnotenie duševného ochorenia otca na základe znalkyne z odboru psychiatrie, ktorá vypracovávala znalecký posudok v trestnom konaní, avšak ťažiskom celého dokazovania mal byť práve posudok od znalkyne V. R., ktorý zohľadnil aj všetky psychiatrické aspekty na strane otca a bol vypracovaný v danej veci. Zároveň matka v odvolaní poukázala aj na právoplatný rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 3T/55/2021 zo dňa 8.2.2022, ktorým bol otec právoplatne odsúdený zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania podľa §201 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona. Žiaden znalec ani žiadna iná osoba nemôže u duševne chorého otca, ktorý sa dopustil takéhoto trestného činu vylúčiť, že otec sa nedopustí krajne nevhodného konania voči maloletým deťom, resp., že nespácha na nich trestný čin. Preto zdôraznila, že pre ochranu maloletých detí je nevyhnutné, aby styk otca s maloletými deťmi bol realizovaný za prítomnosti matky. Matka v tomto smere ďalej namieta, že súd prvej inštancie v konaní nevykonal dostatočné dokazovanie, najmä znalecké dokazovanie z odvetvia psychiatrie a sexuológie, pretože do konania nebol nikdy pribratý znalec zapísaný v odvetví psychiatrie a sexuológie a výpoveď V. E., ktorá bola pribratá v trestnom konaní podľa matky nie je takýmto dôkazom. Matka v prílohe odvolania predložila aj odbornú publikáciu s názvom „Bipolárna afektívna porucha“, z ktorej podľa nej vyplýva, že závažná a zvyčajne chronická psychická porucha, ktorá má endogénny charakter vzniká na základe vnútorných, dosiaľ nie je jednoznačne známych predispozícií. V závislosti od závažného stavu pri manickej epizóde hlavne nevyspytateľné a ohrozujúce správanie seba a okolia, pri depresívnej alebo zmiešanej epizóde najmä riziko suicidálneho konania je nutná hospitalizácia pacienta, pričom v manickej fáze je prítomný zvýšený sexuálny záujem. Vzhľadom na uvedené odvolacie námietky navrhla matka zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník písomným podaním zo dňa 6.9.2023, ktorý uviedol, že pri výkone funkcie kolízneho opatrovníka má zreteľ najlepší záujem maloletých detí a jeho úlohu je chrániť záujmy maloletých detí a nie ich rodičov. Neprináleží mu vyjadrovať sa k odborným spôsobilostiam znalcov, ktorí boli prizvaní do tohto konania. Otec, ktorému bolo odvolanie doručené prostredníctvom právneho zástupcu dňa 23.9.2023 sa k odvolaniu matky nevyjadril.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d),g) CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, a nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom a rozsudok zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP a v súlade s ustanovením § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

10. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

11. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní matky proti napadnutému rozsudku vychádzal zo zisteného skutočného stavu súdom prvej inštancie, pričom mal za preukázané, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti a rozsudkom Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 30P/32/2020 bola naposledy 26.2.2020 schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá bola oprávnená a povinná maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Zároveň bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí, konkrétne maloletej Z. sumou 170 eur mesačne a maloletej C. 130 eur mesačne k rukám matky. Zároveň bol upravený aj styk s maloletými deťmi za prítomnosti matky každý pondelok v kalendárnom roku od 16.00 hod. do 18.30 hod. striedavo v páry týždeň v domácnosti otca a v stredu kalendárneho roku v mieste bydliska matky od 09.00 hod. do 12.00 hod., každý páry štvrtok v kalendárnom roku od 16.00 hod. do 18.00 hod. na mieste podľa dohody rodičov a každú štvrtú sobotu v kalendárnom roku v mesiaci od 15.00 hod. do 18.00 hod., každú štvrtú nedeľu v kalendárnom mesiaci od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec sa zaviazal dodržiavať stanovený deň, čas a miesto tak, ako je uvedené a matka sa zaviazala maloleté deti na styk s otcom pripraviť.

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil úpravu styku tak, že otcovi dal väčší priestor stretávania sa s maloletými deťmi bez prítomnosti matky, pričom zaviazal zaplatiť trovy konania štátu, čo sa týka znaleckého dokazovania.

12. Matka maloletých detí v podanom odvolaní argumentuje hlavne tým, že rozsudok súdu prvej inštancie nebol dostatočne odôvodnený s poukazom na závery znaleckého dokazovania z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, psychológia sexuality, poradenská psychológia bol vypracovaný znalecký posudok V.. R. pod č. XX/XXXX, na základe

ktorého bol prezentovaný znalkyňou aj na pojednávaní vzťah maloletej Z. a maloletej C. jednak otcovi, ako aj matke a znalkyňa v uvedenom znaleckom posudku dospela k záveru, že otec má k svojim dcéram vytvorený vzťah, v celkovom osobnom náleze však predpokladá, že tak ako iné vzťahy ani tento nedosahuje existenčnú hĺbku, mnohé aspekty, ktoré boli v rodine dramatické, vníma formálne, kriticky, bagatelizuje ich. Znalkyňa pri zhodnotení rodičovských schopností na strane oboch rodičov konštatovala, že u otca maloletých detí tento sa lieči dvadsať rokov na bipolárnu afektívnu poruchu, ktorá ovplyvnila jeho správanie spôsobom, že bolo voči nemu vedené trestné konanie. Ide o ochorenie, ktoré je vrodeným liečiteľným, ale nevyliciteľným ochorením. Pre ochorenie sú typické poruchy afektivity - fázy depresívne a fázy hypomaniacke až maniacke. V týchto fázach je racionalita prekrytá afektivitou a uvedomovanie si trestnosti svojho konania je znížené, dokonca potencióálne forenzne podstatným spôsobom. Zároveň znalkyňa zhodnotila v aktuálnom testovom obraze osobnosti otca bez zjavnej psychopatológie bez snahy skresľovať údaje o sebe, pričom vo vzťahoch je prevažne pasívny a zodpovednosť prenecháva iným. Znalkyňa na pojednávaní zotrvala na vypracovanom znaleckom posudku a uviedla, že na strane otca je ochorenie, na ktoré sa lieči už dvadsať rokov. V prípade dekompenzácie psychického stavu spôsobuje to, ako to bolo konštatované aj v rámci psychiatrického vyšetrenia, že nie je schopný racionálne ovládať svoje konanie, čiže to znižuje jeho rodičovskú spôsobilosť.

13. Okrem znalkyne V. R. bol v rámci pojednávania vypočutý aj psychiater otca V. V. S., pričom tento sa vyjadril, že čo sa týka manickej fázy, môže to byť aj bez zjavnej príčiny a nástup manickej fázy je zhruba niekoľkodňový. Uviedol, že ak sú blízke osoby pacienta všímavé, mali by si všimnúť zhoršenie jeho zdravotného stavu. Pravidelne otec maloletých detí užíva liečbu, dochádza na kontroly ako mu je nariadené rozsudkom v trestnom konaní.

14. Na pojednávaní bola vypočutá aj znalkyňa z odboru psychiatria a drogové závislosti, alkoholizmus a sexuológia V. F. E., ktorá bola poverená vypracovaním znaleckého posudku v trestnom konaní a táto na pojednávaní uviedla, že z jej pohľadu choroba otca maloletých detí mu nebráni v starostlivosti o maloleté deti a zdôraznila, že žiadna sexuálna úchylka u neho zistená nebola, a táto choroba neovplyvňuje intelekt, racionalitu ani kognitívitu. Zároveň uviedla, že on už mal zážitok z trestu za spáchaný sexuálny trestný čin a je to pre neho dostatočné ponaučenie, aby si v budúcnosti rozmyslel, či takého skutku dopustí.

15. Odvolací súd v rámci prieskumu napadnutého rozsudku, ako aj dokazovania, z ktorého súd prvej inštancie vychádzal dospel k záveru, že je potrebné napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie pochybil, ak vychádzal pri dokazovaní iba zo záverov V. E., psychiatricky, ktorá vypracovávala znalecký posudok v trestnom konaní tak, ako to prakticky odôvodnil v bode 18. svojho rozhodnutia. Odvolací súd považuje za dôležité doplnenie dokazovania vypracovaním znaleckého posudku v odbore psychiatria, sexuológia v danom konaní, pričom je účelom zistenia skutočný stav veci. V znaleckom posudku sa znalec musí vyjadriť k tomu, či tvrdené násilné správanie sa otca voči maloletej M. má vplyv na psychiku jednak maloletých detí M., o ktorých úpravu styku sa v danom konaní jedná a či dané konanie má dopad aj na samotnú existenciu, zdravý vývin, ako aj na bezpečie detí, na ochranu ich duševného, telesného a citového vývinu, ako aj na okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom maloletých detí M.. Čo sa týka dôvodov uvedených matkou v odvolaní, s týmito sa odvolací súd stotožňuje, pretože aj podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie sa nedostatočným spôsobom venoval zodpovedaniu otázky, či osoba duševne chorého otca, ktorý v roku 2019 sa dopustil sexuálneho trestného činu voči maloletému dieťaťu je vhodná na realizáciu styku s maloletými deťmi v takom rozsahu, ako to rozhodol súd prvej inštancie pri zmenení pôvodného rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 21. júna 2023.

Aj odvolací súd je toho názoru, že súd prvej inštancie nevykonal dostatočné dokazovanie, najmä znalecké dokazovanie z odvetvia psychiatrie a sexuológie, pretože do konania nebol pribratý znalec zapísaný v odvetví psychiatrie a sexuológie a samotná výpoveď V. E. tento dôkaz nenahrádila.

16. Po doplnení dokazovania v naznačenom smere, súd prvej inštancie opätovne posúdi, či je potrebné vykonať ešte ďalšie dôkazy na zistenie skutočného stavu, a to vypočutím jednak maloletých detí, ako aj rodičov maloletých detí. Po doplnení dokazovania v naznačenom smere súd prvej inštancie posúdi, či je potrebné upraviť styk maloletých detí s otcom v takom rozsahu, ako to bolo uvedené v rozsudku súdu prvej inštancie z 21. júna 2023 s dôrazom práve na dôsledky choroby - bipolárnej afektívnej poruchy otca a následkov danej choroby. Súd prvej inštancie rozhodol predčasne bez toho, aby vykonal znalecké

dokazovanie z odboru psychológie, z ktorého by vyplynul záver, či rozsah stretávania sa s otcom v takej miere, ako určil súd prvej inštancie je dôvodné, či vzhľadom na charakter ochorenia otca, aby súd prvej inštancie prehodnotil realizáciu styku maloletých detí s otcom za prítomnosti tretej osoby, tak ako to navrhovala matka v konaní, s čím nakoniec aj otec maloletých detí súhlasil.

17. Pôvodný návrh otca znel na striedavú starostlivosť oboch rodičov, od tohto návrhu otec ustúpil s poukazom na skutočnosti, ktoré boli predmetom tohto konania a odvolací súd sa domnieva, že striedavá starostlivosť v tomto prípade by nebola vonkoncom vhodná.

18. Nevyhnutným predpokladom toho, aby si súd prvej inštancie vedel utvoriť názor na úpravu styku maloletých detí s otcom je ich prežívanie, správanie a prejav svojich názorov v danom konaní a samotné vypočutie sudcom. Je pravdou, že maloleté deti boli niekoľkokrát vypočuté kolíznym opatrovníkom, ktorý o tom zaslala správy, avšak ide o spôsob zisťovania názoru maloletých detí nepriamo, pričom súčasná právna úprava presadzuje priamy spôsob zisťovania názoru maloletých detí v súlade s participačnými právami dieťaťa, a preto vypočutie súdom bez prítomnosti tretích osôb, hlavne v prípadoch, kde súdne rozhodnutie má výrazný dopad na základné práva dieťaťa, a to zachovania kontaktu s oboma rodičmi je bezpochyby potrebné.

Takisto súd prvej inštancie v rozhodnutí nevyhodnotil ani návrh matky, ktorá uviedla, že by súhlasila so stykom otca s maloletými deťmi za prítomnosti tretej osoby - tety. Aj túto skutočnosť je potrebné v ďalšom konaní skúmať.

19. Po doplnení dokazovania v naznačenom smere súd prvej inštancie sa v novom rozhodnutí musí vysporiadať s dôkaznou situáciou tak, aby bol v prvom rade zohľadnený najlepší záujem maloletých detí na tom, aby bolo v kontakte a vyrastalo s oboma rodičmi. Aj v prípade zverenia do starostlivosti jedného z rodičov je nevyhnutné, aby styk s druhým rodičom bol upravený spôsobom, ktorý takéto právo dieťaťa zabezpečí. V tomto konkrétnom prípade je potrebné bezpochyby vziať v úvahu ochorenie otca, ktoré realizácii bezprostredného styku s maloletými deťmi aj podľa odvolacieho súdu čiastočne bráni. Je teda potrebné znaleckým dokazovaním a opätovnou správnu úvahou súdu prvej inštancie dospieť k takému záveru a rozhodnutiu, ktoré bude bezpochyby v prospech maloletých detí.

20. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere 3:0 hlasov (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).